

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC504

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T480

datum uitspraak 04/06/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. R. Hebly, advocaat te Amersfoort,

te voldoen door:

de Congregatie van de Fraters van Utrecht,
gevestigd [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 2 juni 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 10 april 2014 met zaaknummer 2011T480, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 30 april 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 29 augustus 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 11 december 2014. Verweerder heeft bij brief van 12 januari 2015 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker was het [rangtelwoord] kind in het gezin. In [jaartal] kwam verzoeker na zijn uithuisplaatsing terecht bij de [instelling] te [plaats]. Hij was toen veertien jaar oud. [voorletter] [naam] (hierna: [naam]) was daar werkzaam als leken-groepsleider en gaf verzoeker het gevoel speciaal te zijn, hetgeen hij van huis uit niet had meegekregen. Verzoeker mocht van [naam] klusjes doen en hij nam verzoeker ook mee naar zijn huis.

De eerste keer dat [naam] verzoeker seksueel heeft misbruikt, was tijdens een vakantiekamp in [plaats]. [naam] is toen bij verzoeker in diens slaapzak gekropen en liet zich aftrekken door verzoeker, terwijl hij het geslachtsdeel van verzoeker betastte. Nadien heeft verzoeker drie tot vier keer bij [naam] thuis gelogeed, waarbij hij ook door [naam] seksueel is misbruikt. Het seksueel misbruik heeft daarnaast ook nog ongeveer vier maal plaatsgevonden op de kamer van [naam] op de [instelling]. Het seksueel misbruik bij [naam] thuis en op zijn kamer op de [instelling] bestonden uit het wederzijds aftrekken. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik veertien jaar oud.

[naam] heeft ter zitting van de Klachtencommissie bovenstaand seksueel misbruik erkend en verzoeker zijn oprechte excuses aangeboden.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 29 augustus 2014 is namens verzoeker bij brief van 11 december 2014 van mr. Hebly de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker heeft ten gevolge van het seksueel misbruik dat hem is aangedaan, zijn gehele leven gekampt met ernstige psychische problematiek. Verzoeker is op vijftienjarige leeftijd wegens deze psychische problematiek waaronder suïcidale neigingen, opgenomen geweest in een psychiatrisch ziekenhuis. Verzoeker lijdt aan een posttraumatische stressstoornis, gebruikt medicijnen, is bekend met (naar later bleek) borderline-syndroom en heeft last van problemen met de agressieregulering. Ook heeft hij in het verleden overmatig alcohol en wiet gebruikt bij wijze van zelfmedicatie.

Hij heeft zijn mavo-opleiding niet met een diploma kunnen afronden ten gevolge van de psychische problemen voortkomend uit het hem aangedaan seksueel misbruik. Hij is vervolgens vele jaren werkzaam geweest in kortdurende en langdurende banen. Rond het jaar [jaartal] (op [leeftijd]-jarige leeftijd) is hij wegens psychische klachten uitgevallen. Daarna hebben periodes van arbeidsgeschiktheid en -ongeschiktheid en van werk en werkeloosheid elkaar afgewisseld tot [datum]. Toen is een WIA-uitkering toegekend op grond van psychische problematiek en op basis van volledige arbeidsongeschiktheid. Verzoeker beoogt (samen met zijn partner) werkzaam te zijn in de [sector] met behoud (of verrekening) van zijn inkomsten uit de WIA-uitkering. Daarvoor heeft hij de vereiste diploma's behaald.

In de hypothetische situatie dat hij niet zou zijn misbruikt, zou verzoeker -ondanks ook andere potentieel beschadigende omstandigheden in zijn vroege jeugd- niet, althans niet in dusdanig ernstige mate gekampt hebben met psychiatrische problemen en zou hij langer, mogelijk zelfs tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd aan het arbeidsproces hebben kunnen deelnemen en een hoger inkomen hebben kunnen genereren dan thans het geval is.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Mr. Verdegaaal heeft namens verweerder bij brief van 12 december 2014 gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld.

Verweerder is zonder meer bereid om een bedrag aan smartengeld aan verzoeker te betalen vanwege het seksueel misbruik dat door [naam], die als leek voor verweerder werkzaam is geweest in de [instelling], aan verzoeker is aangedaan.

Verweerder is echter van oordeel dat niet zonder gerede twijfel is komen vast te staan dat verzoeker door het onderhavige seksueel misbruik substantiële vermogensschade heeft geleden.

Meer specifiek wijst verweerder er op dat de reden van afkeuring van verzoeker weliswaar een psychiatrische is, maar dat er geen objectieve aanwijzingen zijn dat sprake is van een borderline stoornis, zoals wordt gesteld door mr. Hebly. Daarbij komt dat van de drie psychiatrische diagnoses die wel worden genoemd in de overlegde medische verklaringen (ptts, periodieke explosieve stoornis en persoonlijkheidsstoornis niet nader omschreven) niet is komen vast te staan dat deze voortkomen uit het onderhavige seksueel misbruik. Integendeel, er is in de vroege jeugd van verzoeker sprake geweest van een veelvoud aan andere negatieve en potentieel schadeveroorzakende factoren.

Daarbij komt dat de door mr. Hebly berekende inkomstenderving ten onrechte uitgaat van een netto maandinkomen van €2.500,-- in plaats van €1.640,--.

Mr. Verdegaal concludeert namens verweerder dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld zou dienen te worden in categorie 3. Subsidiair is verweerder bereid om naast smartengeld ook de in redelijkheid aan verweerder toe te rekenen vermogensschade te vergoeden.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft zowel de namens verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren als de namens verweerder belichte argumenten, beoordeeld en overweegt als volgt.

4.6 Uit de overgelegde bewijsstukken, waaronder de brieven d.d. [datum] en [datum] van [naam] (sociaal psychiatrisch verpleegkundige) en de brief d.d. [datum] van [naam] (psychiater) en de brief d.d. [datum] van [naam] (psychiater) kunnen de navolgende feiten m.b.t. verzoekers levensloop worden gedestilleerd.

Verzoekers thuissituatie was verre van ideaal. Hij was het [rangtelwoord] kind uit het gezin, heeft van huis uit geen (basis-)vertrouwen en empathie verkregen, is op jonge leeftijd in tehuizen geplaatst en is (afgezien van het onderhavige seksueel misbruik door [naam]) ook door mede-pupillen seksueel misbruikt, veelvuldig gepest, bedreigd en mishandeld. [naam] schrijft in zijn brief: "Client [CC: verzoeker] ging als tiener samenwonen, werd snel vader en kon zodoende zichzelf druk bezig houden opdat hij niet hoefde c.q. kon nadenken over zichzelf." Er is sprake van basaal wantrouwen naar derden ten gevolge van chronische traumatische ervaringen in de context van mishandeling, pesten, sarren en misbruik, aldus [naam]. Voorts schrijft [naam]: "De [instelling] te [plaats] waar cliënt destijds verbleef en in ernstige mate getraumatiseerd is geraakt, werd geleid door de 'fraters van Utrecht', welke weliswaar bij cliënt niet zelf zijn overgegaan tot (seksueel) misbruik, maar het door hem [CC: verzoeker] gemelde seksuele misbruik, pesten, bedreigen en mishandelingen door burgers in loondienst en oudere pupillen, niet adequaat hebben doen stoppen".

Er is, aldus [naam], [naam] en [naam] in hun brieven, sprake van een chronische posttraumatische stressstoornis, periodieke explosieve stoornis, persoonlijkheidsstoornis NAO en een indicatie voor langdurig voor te schrijven psychiatrische medicatie. Ook [naam] vermeldt de traumatisering van verzoeker op jonge leeftijd. Voorts wordt cannabisgebruik bij wijze van zelfmedicatie (middelenmisbruik) en alcoholabusus vermeld.

Voorts kan op basis van de overgelegde UWV-stukken als vaststaand worden aangenomen dat verzoeker de Mavo niet heeft afgerond, werkloos is geraakt, uiteindelijk wegens al langer bestaande psychische problemen voortkomend uit traumata uit zijn jeugd aanspraak heeft moeten maken op een (volledige) WIA-uitkering, alsmede dat verzoeker door ál deze omstandigheden vermogensschade heeft geleden en zal lijden.

4.7 De in deze procedure te beantwoorden vraag of en in welke mate de gestelde geleden en nog te lijden vermogensschade zonder gerede twijfel toegerekend moet worden aan het onderhavige seksueel misbruik, is - zeker in het licht van al de feiten en omstandigheden zoals hiervoor onder 4.6 vermeld - voor de Compensatiecommissie niet eenvoudig te beantwoorden.

Allereerst merkt de Compensatiecommissie op dat het niet afronden van de Mavo niet direct toe te rekenen lijkt aan het onderhavige seksueel misbruik, omdat het afbreken van de Mavo (rond [jaartal]) heeft plaatsgevonden voordat sprake was het onderhavige seksueel misbruik dat pas een aanvang nam vanaf augustus [jaartal]. Of bij verzoeker sprake is van een borderlinestoomnis laat de Compensatiecommissie in het midden, nu alleen de rechtsbijstandsverzekeraar van verzoeker en in navolging daarvan mr. Hebly daarvan melding maken en dit niet door een medische verklaring is bevestigd. Evenmin is voldoende inzichtelijk geworden of verzoeker tot heden en in de toekomst een WIA-uitkering ontvangt of zal ontvangen en wat zijn (toekomstige) inkomsten in de [sector] zullen zijn.

Wel is voor de Compensatiecommissie onmiskenbaar komen vast te staan dat het verzoeker door [naam] aangedane seksueel misbruik mede (naast de andere beschadigende factoren uit zijn vroege jeugd) een ontwrichtende en destabiliserende rol heeft gespeeld in de vorming van zijn persoonlijkheid en zijn sociaal en maatschappelijk functioneren en heeft bijgedragen aan de uitval voor zijn werk op psychische gronden. Alhoewel niet geheel inzichtelijk is geworden welke verzoekers huidige inkomsten zijn of zullen zijn, is voor de Compensatiecommissie zonder gerede twijfel duidelijk dat ook verzoekers toekomstige verdien capaciteit mede hierdoor beschadigd en/of beperkt is geraakt vanwege verzoekers beperkingen in de wijze van sociaal en maatschappelijk functioneren, die deels toerekenbaar zijn aan het onderhavige seksueel misbruik. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie er toe de gestelde (geleden en te lijden) vermogensschade gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking te brengen.

4.8 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies binnen categorie 5 een bedrag van €60.000,- aan verzoeker te betalen voor zowel materiele als immateriële schadevergoeding (smartengeld voor het aangedane leed).

4.9 Verzoeker heeft nota's ter hoogte van €4.938,65 en €408,51 (in totaal €5.347,16) inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €60.000,- te betalen alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €5.347,16 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 04/06/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter